

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09630/2012-ERU

V Jihlavě dne 25. září 2012

Číslo jednací: 09630-5/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-09630/2012-ERU zahájeném dne 31. srpna 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost TERRABAU, s.r.o, IČ: 26244411, se sídlem Vodařská 7, 619 00 Brno, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost TERRABAU, s.r.o, IČ: 26244411, se sídlem Vodařská 7, 619 00 Brno, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 16. července 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Hradecká v Brně pojezd zemního stroje po staveništi v přímé souvislosti s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (konkrétně pak stavebního objektu C 812 Terénní úpravy – Hradecká východ), kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění zemního stroje (pásového rypadla) a při reflexivním manévru došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu PE d 315, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti TERRABAU, s.r.o, IČ: 26244411, se sídlem Vodařská 7, 619 00 Brno, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 08112.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti TERRABAU, s.r.o., IČ: 26244411, se sídlem Vodařská 7, 619 00 Brno, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 081121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 31. srpna 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností TERRABAU, s.r.o., se sídlem Vodařská 7, 619 00 Brno, IČ: 26244411 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 16. července 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Hradecká v Brně pojezd zemního stroje po staveništi v přímé souvislosti s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (konkrétně pak stavebního objektu C 812 Terénní úpravy – Hradecká východ), kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění zemního stroje (pásového rypadla) a při reflexivním manévru došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu PE d 315, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 31. ledna 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 00488-2/2012-ERU ze dne 17. ledna 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 31. ledna 2012 místní šetření a byl z něj pořizen záznam č. j. 00488-6/2012-ERU. Na základě provedeného šetření byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 16. července 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Hradecká v Brně pojezd zemního stroje po staveništi v přímé souvislosti s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (konkrétně pak stavebního objektu C 812 Terénní úpravy – Hradecká východ), takovým způsobem, při kterém došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu PE d 315, v konečném důsledku pak znamenajícím únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 58230 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 minut), dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 20. července 2011. K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo při přesunu pásového rypadla mezi staveništi, kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění tohoto rypadla, přičemž ke stabilizaci a zamezení překlopení pásového rypadla strojník reflexivně zasunul lžící do stávajícího svahu, přitažením se na rameni rypadlo stabilizoval a tímto reflexivním manévrem došlo k poškození středotlakého plynovodu lžící rypadla.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy (společnosti JMP Net, s.r.o., IČ: 27689841, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno), který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 20. července 2011 (potvrzený Protokolem poškození plynárenského zařízení z téhož dne). O provedeném poškození plynárenského zařízení byl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby (den 16. července 2011 na listě [REDAKCE]). Uvedené skutečnosti byly potvrzeny vedoucím výroby účastníka řízení [REDAKCE] v Záznamu o místním šetření ze dne 15. února 2012.

Šetřením Úřadu, vedeným v oblasti povinností zhotovitele stavby, bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného rozhodnutí vydaného dne 2. prosince 2004 stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Žabovřesky a katastrálního území Královo Pole (Úřad městské části města Brna, Brno – Královo Pole, odbor územního a stavebního řízení), [REDAKCE], a to ve shodě ověřeného záměru investorů Ředitelství silnic a dálnic ČR, Správa Brno, Šumavská 33, 656 09 Brno a Statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno s polohopisným uspořádáním stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“, zakládajícího právo stavebníka k realizaci stavby ve smyslu technické dokumentace, odsouhlasené ve stavebním řízení.

Hlavním dodavatelem výše uvedené stavby bylo sdružení společností OHL ŽS, a.s., IČ: 46342796, Burešova 938/17, 660 02 Brno, Metrostav a.s., IČ: 00014915, Koželužská

2246, 180 00 Praha 8 a Subterra a.s., IČ: 45309612, Bezová 1658, 147 14 Praha 4, vystupující pod názvem „Sdružení VMO Dobrovského B“ (dále „Sdružení VMO Dobrovského B“).

Dále pak bylo doloženo, že před započítáním stavebních úprav byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení hlavního dodavatele stavby, tj. Sdružení VMO Dobrovského B a subjektu v postavení zhotovitele části stavby, tj. účastník řízení, upraveny smlouvou o dílo „Silnice I/42 Brno, VMO, Dobrovského B“ ze dne 15. září 2007 a dodatkem č. 2 ke smlouvě o dílo „Silnice I/42 Brno, VMO, Dobrovského B“ ze dne 21. února 2008. Zhotovitelem části stavby byl tedy účastník řízení, který prováděl veškeré stavební práce související s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím zástupce investorů stavby (tj. PK OSSENDORF s.r.o., IČ: 25564901, se sídlem Tomešova 503/1, 602 00 Brno) požadováno a následně vydáno správcem plynárenského zařízení (společností Jihomoravská plynárenská, a.s. IČ: 49970607, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno) dne 23. srpna 2004 s platností jednoho roku od data jeho vydání.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (dle Zápisu o předání a převzetí staveniště ze dne 10. září 2009) a příslušné projektové dokumentace.

Účastník řízení požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací na stavebním objektu C 812 Terénní úpravy - Hradecká východ o přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno (barvou a kolíky) na osu potrubí (dle protokolu o vytýčení plynárenského zařízení ze dne 11. července 2011, ve kterém jsou písemně vymezeny podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu č. K001112 o výsledku kontroly ze dne 20. března 2012, se kterým byl jednatel účastníka řízení, pan Ján Kopinec, dne 22. března 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení zaslal prostřednictvím datové schránky dne 26. března 2012 vyjádření nazvané „Připomínky k Protokolu č. K001112“, doručené na Úřad téhož dne, vedené pod č. j. 00488-19/2012-ERU, ve kterém uvádí: „V souvislosti s obdržáním Protokolu č. K001112 dne 22.3.2012 vyjadřujeme nesouhlas s formulací na straně 3:

„Stavební práce, spočívající v mezi staveništním přesunu pásového rypadla, prováděné společností TERRABAU, s.r.o. v blízkosti plynárenského zařízení nebyly prováděny s dostatečnou opatrností a obezřetností tak, aby v jejich důsledku nedošlo k poškození tohoto zařízení, tedy v rozporu s písemnou podmínkou stanovenou správcem plynárenského distribučního zařízení pro provádění prací v blízkosti plynárenského zařízení a obsaženou v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 11. července 2011.“

Dále účastník řízení uvedl, že k poškození plynárenského zařízení nedošlo vlivem zemních prací, ale při mezistaveništním přesunu pásového rypadla. V této souvislosti upozorňujeme na nedostatečné krytí plynárenského zařízení. Plynovod byl chráněn zásypem o mocnosti cca 20-30 cm, což není v souladu s normou. V případě normového krytí plynárenského zařízení by sebereflexivním manévrem obsluhy stroje nedošlo k poškození plynovodu.

Z výše uvedeného důvodu požádal účastník řízení o doplnění Protokolu č. K001112 o tuhle důležitou skutečnost a vyjmutí nepřesné formulace z textu.

Rozhodnutím o námitkách kontrolované osoby vydaným dne 10. dubna 2012 bylo podané námitce vyhověno a výše citovaný text protokolu byl vyjmut a nahrazen textem: *„Tímto reflexivním manévrem došlo k poškození středotlakého plynovodu (v místě jeho aktivního zasažení opatřeném nedostatečným krytím, resp. chráněném zásypovým materiálem o mocnosti cca 20 – 30 cm) lžící rypadla (o poškození plynárenského zařízení byl následně proveden zápis do stavebního deníku – denní záznamy stavby, list č. ████████.“*

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 09630-1/2012-ERU dne 31. srpna 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 6. září 2012 kontrolní spis, sp. zn. KO-00488/2012-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 09630-3/2012-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu sp. zn. KO-00488/2012-ERU, který převzal, za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 18. září 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 09630-4/2012-ERU, které účastník řízení obdržel téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, ani nenavrhl provedení dalších důkazů a nečinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Hlavním dodavatelem předmětné stavby bylo Sdružení VMO Dobrovského B. Zhotovitelem části stavby byl účastník řízení, který prováděl veškeré stavební práce související s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného rozhodnutí, vydaného dne 2. prosince 2004 stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Žabovřesky a katastrálního území Královo Pole (Úřad městské části města Brna, Brno – Královo Pole, odbor územního a stavebního řízení), č. j. [REDAKCE]), a to ve shodě ověřeného záměru investorů Ředitelství silnic a dálnic ČR, Správa Brno, Šumavská 33, 656 09 Brno a Statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno s polohopisným uspořádáním stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“, zakládajícího právo stavebníka k realizaci předmětu díla ve smyslu technické dokumentace, odsouhlasené ve stavebním řízení.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím zástupce investorů stavby (tj. PK OSSENDORF s.r.o., IČ: 25564901, Tomešova 503/1, 602 00 Brno) požadováno a následně vydáno správcem plynárenského zařízení (společností Jihomoravská plynárenská, a.s., IČ: 49970607,

se sídlem Plynářská 499/1, 657 02 Brno), dne 23. srpna 2004, s platností jednoho roku od data jeho vydání.

Vlastní existence plynářského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (dle Zápisu o předání a převzetí staveniště ze dne 10. září 2009) a příslušné projektové dokumentace.

Účastník řízení požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací na stavebním objektu C 812 Terénní úpravy - Hradecká východ, o přesné vytýčení polohy plynářského zařízení v terénu. Přesné vytýčení polohy plynářského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno (barvou a kolíky) na osu potrubí (dle protokolu o vytýčení plynářského zařízení ze dne 11. července 2011, který obsahuje písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynářského zařízení).

Účastník řízení prováděl dne 16. července 2011 v ochranném pásmu plynářského zařízení v ulici Hradecká v Brně pojezd zemního stroje po staveništi v přímé souvislosti s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (konkrétně pak stavebního objektu C 812 Terénní úpravy – Hradecká východ), kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění zemního stroje (pásového rypadla) a při reflexivním manévru došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu PE d 315 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 58 230 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 minut) ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynářského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 20. července 2011. K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo při přesunu pásového rypadla mezi staveništi, kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění tohoto rypadla, přičemž ke stabilizaci a zamezení překlopení pásového rypadla strojník reflexivně zasunul lžici do stávajícího svahu, přitažením se na rameni rypadlo stabilizoval a tímto reflexivním manévrem došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu. V místě aktivního zasažení bylo toto zařízení opatřeno nedostatečným krytím, resp. chráněno zásypovým materiálem o mocnosti cca 20 – 30 cm.

Vzniklé poškození středotlakého plynářského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynářského zařízení [REDAKCE] ze dne 20. července 2011 (potvrzený Protokolem poškození plynářského zařízení z téhož dne). O provedeném poškození plynovodního zařízení byl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby (den 16. července 2011 na listě [REDAKCE]). Výše uvedené skutečnosti byly potvrzeny vedoucím výroby účastníka řízení [REDAKCE] v Záznamu o místním šetření ze dne 15. února 2012.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl pojezd zemního stroje po staveništi tak, že při reflexivním manévru došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu PE d 315.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl pojezd zemního stroje s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 16. července 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Hradecká v Brně pojezd zemního stroje po staveništi v přímé souvislosti s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (konkrétně pak stavebního objektu C 812 Terénní úpravy – Hradecká východ), kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění zemního stroje (pásového rypadla) a při reflexivním manévru došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu PE d 315, postupoval tedy v rozporu s dikcí § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 58 230 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 minut), v jehož důsledku nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z převzaté projektové dokumentace. Tuto skutečnost správní orgán dovodil zejména z protokolu o vytyčení ze dne 11. července 2011. Vzhledem ke skutečnosti, že vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno (barvou a kolíky), účastník řízení měl nepochybně informaci o tom, že v místě provádění jeho činnosti se ochranné pásmo nachází.

Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo při přesunu pásového rypadla mezi staveništi, kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění tohoto rypadla, přičemž ke stabilizaci a zamezení překlopení pásového rypadla strojník reflexivně zasunul lžici do stávajícího svahu, přitažením se na rameni rypadlo stabilizoval a tímto reflexivním manévrem došlo lžící rypadla k poškození středotlakého plynovodu. v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází.

Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Pojezd či přesun strojní mechanizace po území, ve kterém se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí ji však plně odpovědnou za výsledek.

Nadto správní orgán uvádí, že pojezd zemního stroje prováděný takovým způsobem, při kterém došlo vlivem terénní nerovnosti k jeho naklonění tak, že strojník musel přistoupit nutně k provedení manévru spočívajícím v zasunutí lžice do stávajícího svahu, aby nedošlo k překlopení tohoto zemního stroje, přitom nelze v žádném případě chápat jako bdělý postup účastníka řízení ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá.

Účastník ve svém vyjádření uvedl, že v místě aktivního zasažení bylo toto zařízení opatřeno nedostatečným krytím, resp. chráněno zásypovým materiálem o mocnosti cca 20 – 30 cm, což není v souladu s normou.

K tomuto správní orgán pouze podotýká, že energetickým zákonem je ochranné pásmo dotčeného plynárenského zařízení definováno souvislým prostorem v jeho bezprostřední blízkosti v šířce 1 m na obě strany od půdorysu, přičemž hloubkové uložení plynárenského zařízení energetický zákon neřeší. Nutno zdůraznit, že se energetický zákon nezabývá zřizováním zařízení plynárenské soustavy, či jejich montáží nebo výstavbou (resp. jejich pokládkou), tyto plně podléhají režimu právních úprav jiných legislativních předpisů. Úřad není orgánem státního odborného dozoru, dohlížejícím na plnění požadavků norem stanovujících podmínky kladení plynárenských sítí a předpisů týkajících se jejich výstavby (krytí). V souvislosti s tím jsou uváděné skutečnosti účastníka řízení ohledně nevhodného uložení středotlakého plynovodu právně irelevantní, neboť Úřad je oprávněn činit pouze takové úkony a činnosti, které jsou taxativně vymezeny jeho působností danou energetickým zákonem. Žádná další zmocnění nejsou ve výše uvedené legislativní normě obsažena. Úřad podle § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ukládá pokuty na základě zjištění porušení právních předpisů. Ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona zakazuje provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu a jasně stanoví, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Vzhledem k výše uvedenému je tato namítaná skutečnost irelevantní.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 58 230 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 minut). Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl 16. července 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Hradecká v Brně pojezd zemního stroje po staveništi v přímé souvislosti s realizací části stavby „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (konkrétně pak stavebního objektu C 812 Terénní úpravy – Hradecká východ), kdy vlivem terénní nerovnosti došlo k naklonění zemního stroje (pásového rypadla) a při reflexivním manévru došlo lžící rypadla k poškození středtlakého plynovodu PE d 315 a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Udělení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 31. srpna 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středtlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost

vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Při úvahách o výši pokuty tak správní orgán zohlednil zejména skutečnost, že k porušení plynárenského zařízení nedošlo přímo při provádění výkopových nebo jiných prací, jejichž provádění je prostřednictvím strojní mechanizace v prostoru ochranného pásma správcem distribuční soustavy zakázáno. Pojezd strojní mechanizace v prostoru ochranného pásma jako takový správce distribuční soustavy nezakazuje.

Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Přestože je odpovědnost za spáchání správního deliktu podle energetického zákona stanovena jako objektivní, správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že k narušení plynárenského zařízení došlo při pojezdu strojní mechanizace, který není jako takový ze strany správce distribuční soustavy v ochranném pásmu plynárenského zařízení zakázán, jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k dalším následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 315 a v důsledku tohoto poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 58 230 m³, přičemž však nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu ke konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 180 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo z jeho strany bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z výkazu zisků a ztrát účastníka řízení uveřejněné ve sbírce listin obchodního rejstříku vyplývá, že v roce 2010 dosáhl účastník řízení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 104 986 000 Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši 27 906 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 28 166 000 Kč. Dále z výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v roce 2011 dosáhl účastník řízení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 103 754 000 Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši 28 581 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 28 821 000 Kč. S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být

v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy účastníka řízení jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Účastník řízení pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 30 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly